

Raport Sieci wg FarmaProm Q3 + Q4'2023 oraz podsumowanie 2023 roku

W tej edycji raportu przedstawiamy zmiany, jakie zaszły podczas **Q3'2023**, **Q4'2023** oraz całego **2023 roku**, w liczebności punktów sprzedaży / podmiotów, jak i potencjałach sprzedaży produktów wydawanych bez recepty.

Publikowane przez nas informacje pomagają podejmować skuteczne decyzje biznesowe na ciągle zmieniającym się rynku aptecznym.

[Kliknij tutaj i przejdź do podsumowania 2023 roku](#)

Definicje

niezbędne do skutecznej analizy
danych zawartych w raporcie

PODMIOT

Jest to zarówno jednoosobowa działalność gospodarcza, prowadząca jedną lokalną aptekę, jak i grupa spółek komandytowych, prowadząca ogólnopolską sieć, liczącą kilkaset Punktów Sprzedaży. Każdy podmiot, niezależnie od wielkości i formy prowadzenia działalności, to w praktyce jedno miejsce decyzyjne.

PUNKT SPRZEDAŻY (PS)

Apteka ogólnodostępna lub punkt apteczny.

SIECI

Podmioty Sieciowe zrzeszające minimum 5 Punktów Sprzedaży.

PODMIOTY INDYWIDUALNE

Podmioty kontrolujące 1 Punkt Sprzedaży.

MAŁE SIECI

Podmioty Sieciowe zrzeszające od 2 do 4 Punktów Sprzedaży.

PODMIOTY SIECIOWE

Podmioty kontrolujące minimum 2 Punkty Sprzedaży.

SIECIOWY PUNKT SPRZEDAŻY

Punkt Sprzedaży należący do Małych Sieci (2-4 PS) lub Sieci (5 i więcej PS).

* Przy ustalaniu wielkości podmiotu nie bierzemy pod uwagę aptek internetowych.

** W liczebności podmiotów nie uwzględniamy aptek miękkiej franczyzy, partnerskich oraz grup zakupowych / wirtualnych.

Podsumowanie

i najważniejsze
dane za Q3'2023 oraz Q4'2023

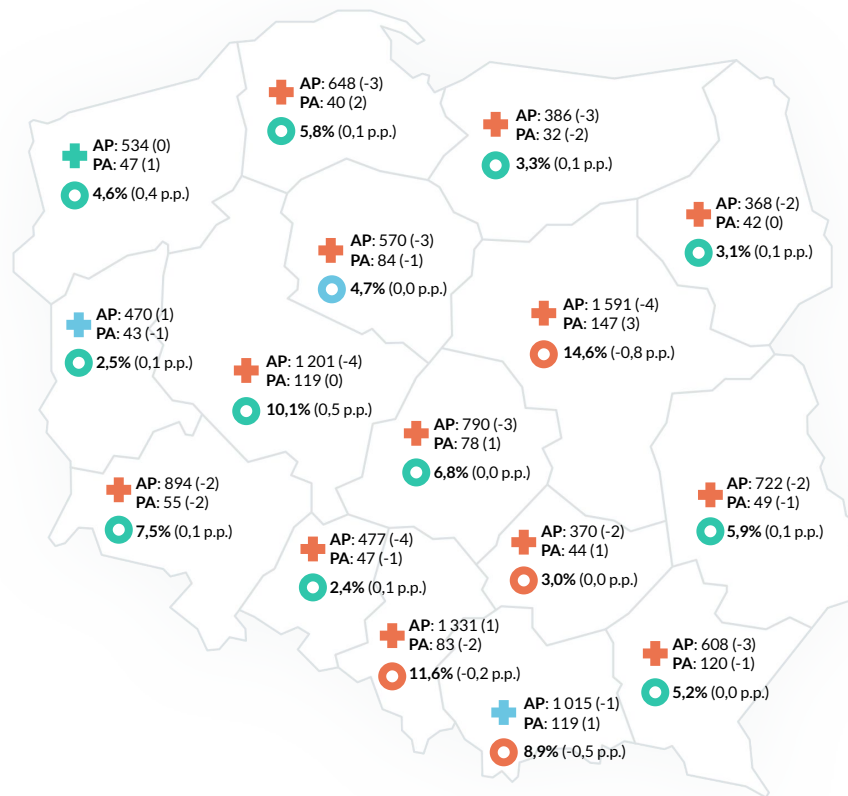
Potencjał województw vs. liczba PS w kraju

Rozkład potencjału sprzedaży produktów wydawanych bez recepty wg województw wraz ze zmianą potencjału, liczbą i zmianą liczby aptek oraz punktów aptecznych w Q3'23 vs. Q2'23.

+ AP – apteki / liczba / zmiana
 PA – punkty apteczne / liczba / zmiana

○ Potencjał sprzedaży rynku produktów wydawanych bez recepty / zmiana potencjału

● WZROST ● NEUTRALNY ● SPADEK

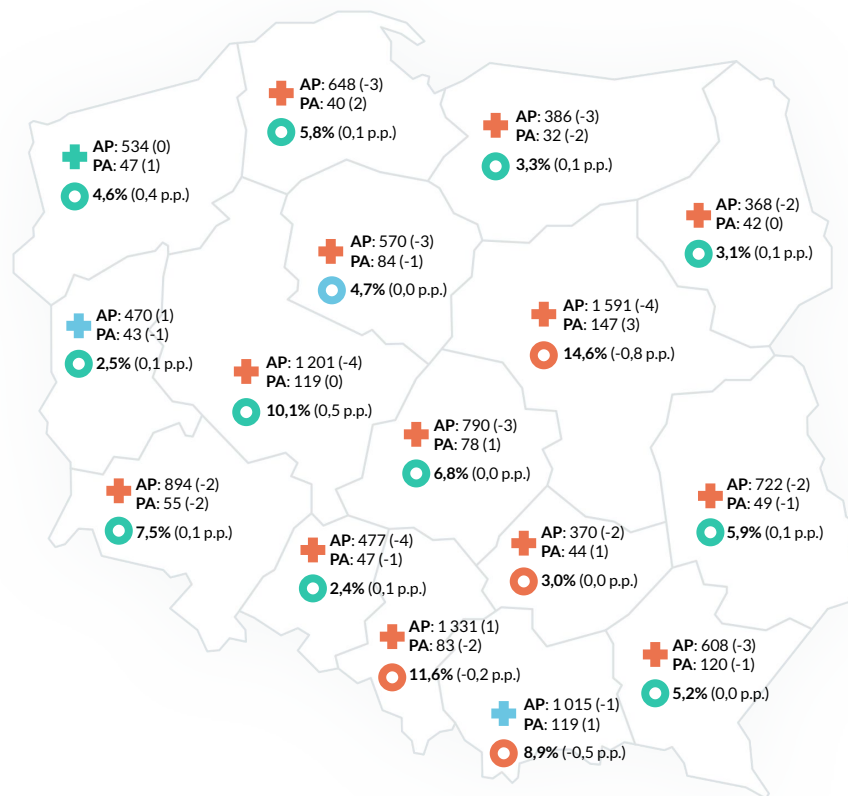

Liczba aptek w Polsce wciąż spada. W Q3'23 jedynie

w 2 województwach nie odnotowano spadku liczby PS (woj. małopolskie i lubuskie). Województwo zachodniopomorskie natomiast jako jedyne odnotowało wzrost (+1 PS). Notujemy tu także drugie miejsce wzrostu potencjału (+ 0,4 p.p.). Wśród pozostałych regionów największy spadek liczby punktów sprzedaży wystąpił w województwach: opolskim oraz warmińsko-mazurskim. W obu z nich liczebność PS spadła o 5.

Największy wzrost potencjału, przy jednoczesnym spadku liczebności PS (-4), wystąpił w województwie wielkopolskim (+0,5 p.p.). Dwa województwa z największą liczbą PS odnotowały największe spadki w potencjale. Są to województwa: małopolskie (spadek o 0,5 p.p., 1 134 PS) oraz mazowieckie (spadek o 0,8 p.p., 1 721 PS).

Mimo że w większości województw potencjał rósł, to woj. mazowieckie, które zanotowało największy spadek, utrzymało się na pierwszym miejscu pod względem **największego potencjału sprzedaży** w Polsce. Na drugie miejsce awansowało, z trzeciego, (względem Q2'23) woj. śląskie (mimo spadku potencjału o 0,2 p.p.). Dzięki największemu wzrostowi potencjału woj. wielkopolskie zajęło miejsce trzecie.

Potencjał województwa oznacza procentowy udział województwa w całkowitej wartości analizowanego rynku (obróć generowany przez apteki ogólnodostępne i punkty apteczne).

Potencjał województw vs. liczba PS w kraju

Rozkład potencjału sprzedaży produktów wydawanych bez recepty wg województw wraz ze zmianą potencjału, liczbą i zmianą liczby aptek oraz punktów aptecznych w Q4'23 vs. Q3'23.

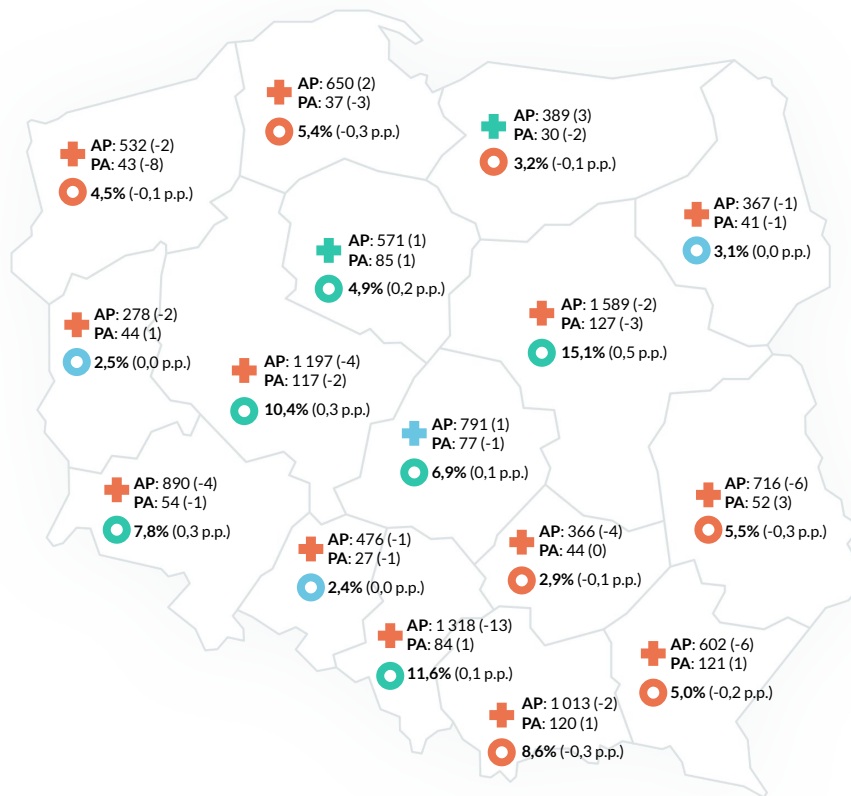
+

AP – apteki / liczba / zmiana
PA – punkty apteczne / liczba / zmiana

○

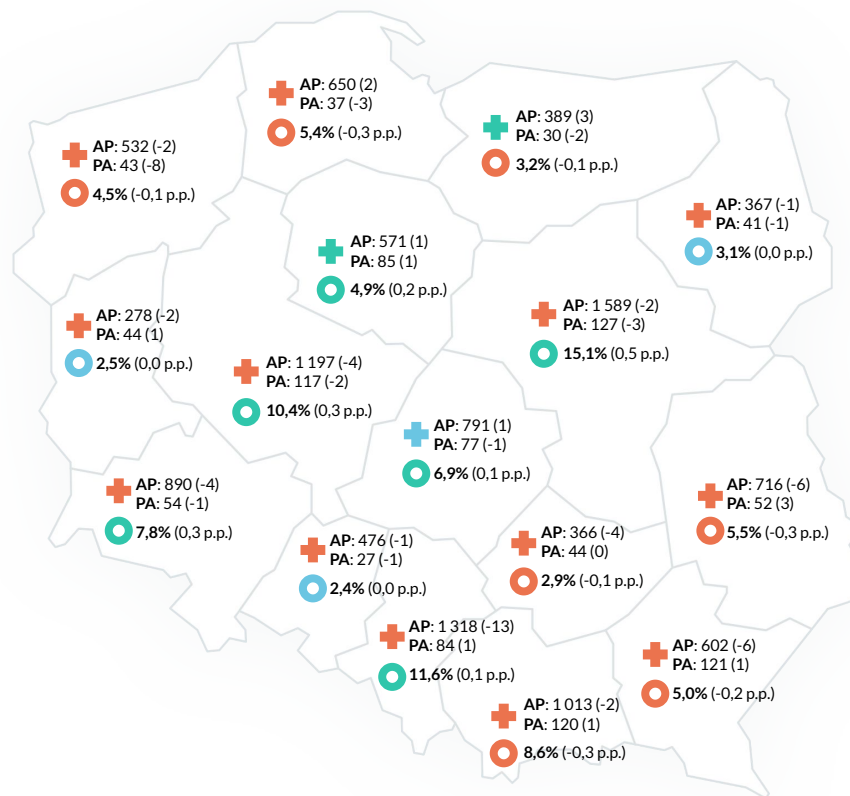
Potencjał sprzedaży rynku produktów wydawanych bez recepty / zmiana potencjału

● WZROST ● NEUTRALNY ● SPADEK

Liczba aptek w Polsce wciąż spada. W Q4'23 jedynie w województwie łódzkim nie odnotowano spadku liczby PS. Dwa województwa: warmińsko-mazurskie oraz kujawsko-pomorskie rozwijają się pod względem liczby PS, natomiast jest to rozwój stosunkowo niewielki (maks. +2 PS). Wszystkie pozostałe województwa zanotowały spadek liczby PS. Największy miał miejsce w województwach śląskim (-12 PS) oraz zachodniopomorskim (-10 PS), jednak to właśnie w zachodniopomorskim jest najbardziej odczuwalny (spadek wynosi niemal 2% wszystkich PS w województwie).

Na uwagę zasługuje województwo mazowieckie, które odnotowało wzrost potencjału o 0,5 p.p. i to pomimo spadku liczby PS (-5). **Jest to niemalże odbudowanie potencjału po spadku z Q3'23 i jest to najwyższy wzrost potencjału ze wszystkich województw w Q4'23.** Tym samym mazowieckie umocniło się na pierwszym miejscu pod względem **największego potencjału sprzedaży** w Polsce.

Potencjał województwa oznacza procentowy udział województwa w całkowitej wartości analizowanego rynku (obrót generowany przez apteki ogólnodostępne i punkty apteczne).

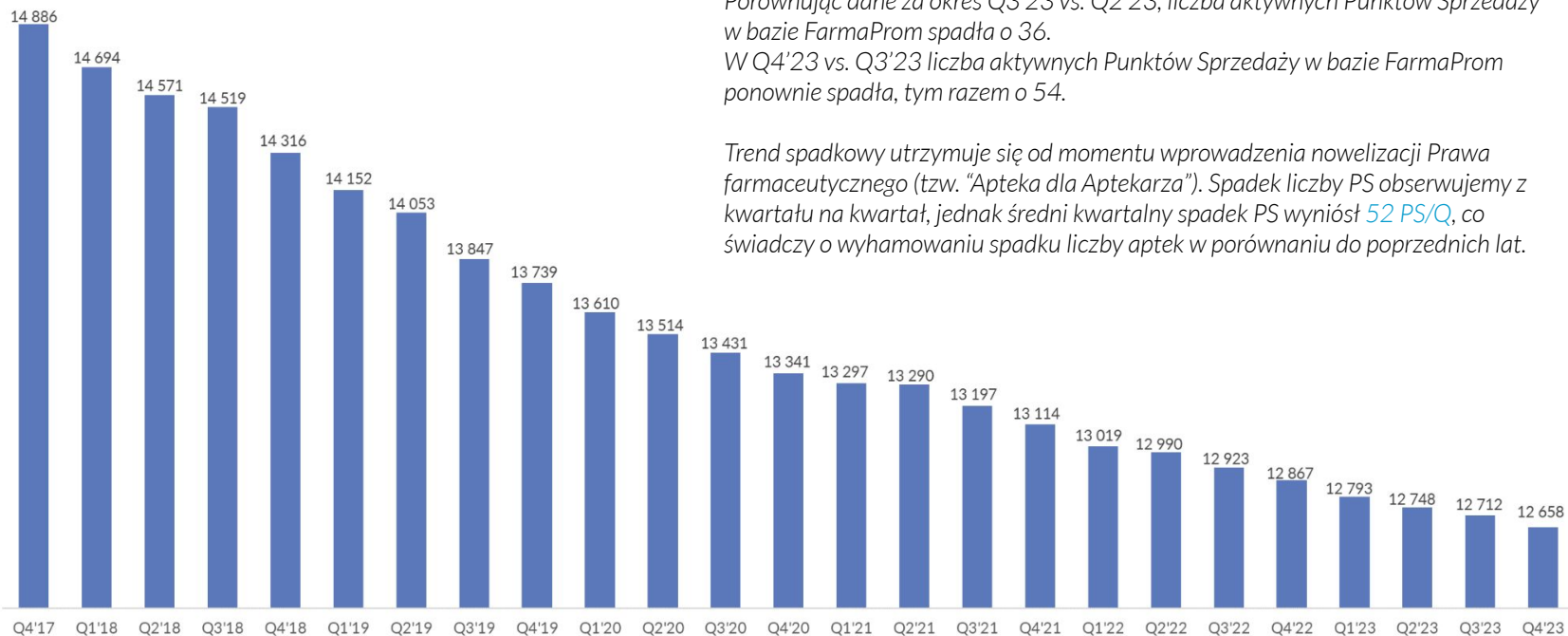
90 w Q3 + Q4'23

Porównując dane za okres Q3'23 vs. Q2'23, liczba aktywnych Punktów Sprzedaży w bazie FarmaProm spadła o 36.

W Q4'23 vs. Q3'23 liczba aktywnych Punktów Sprzedaży w bazie FarmaProm ponownie spadła, tym razem o 54.

Trend spadkowy utrzymuje się od momentu wprowadzenia nowelizacji Prawa farmaceutycznego (tzw. "Apteka dla Aptekarza"). Spadek liczby PS obserwujemy z kwartału na kwartał, jednak średni kwartalny spadek PS wyniósł 52 PS/Q, co świadczy o wyhamowaniu spadku liczby aptek w porównaniu do poprzednich lat.

Liczba Punktów Sprzedaży

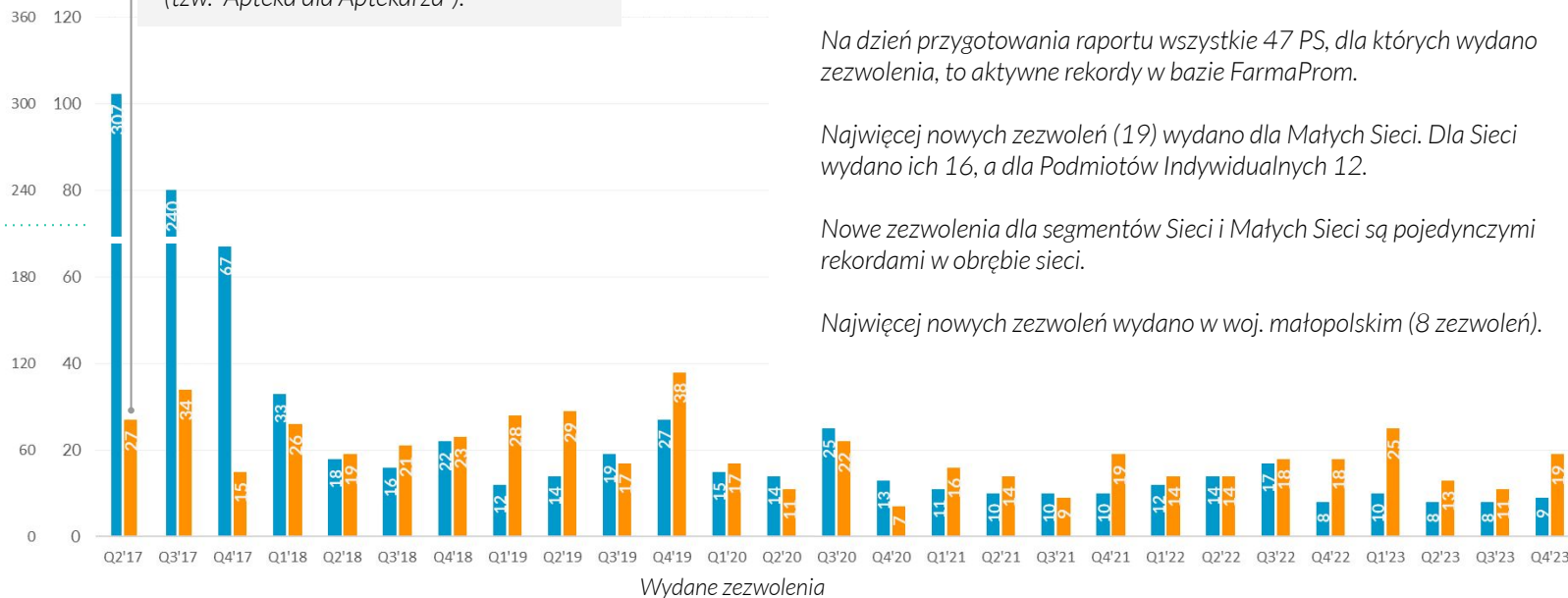

47

25 czerwca 2017 r. weszła w życie nowelizacja Prawa farmaceutycznego (tzw. "Apteka dla Aptekarza").

Zwróć uwagę
na zmianę skali

Łączna liczba wydanych nowych zezwoleń dla aptek ogólnodostępnych oraz punktów aptecznych w Q3'23 i Q4'23. **Q3'23** – 19 zezwoleń, **Q4'23** – 47 zezwoleń.

Na dzień przygotowania raportu wszystkie 47 PS, dla których wydano zezwolenia, to aktywne rekordy w bazie FarmaProm.

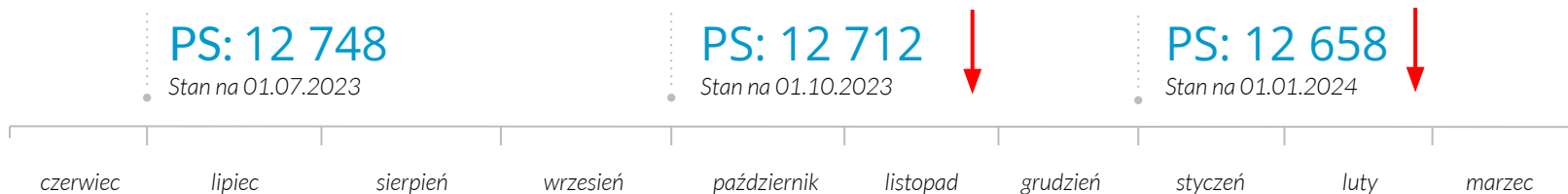
Najwięcej nowych zezwoleń (19) wydano dla Małych Sieci. Dla Sieci wydano ich 16, a dla Podmiotów Indywidualnych 12.

Nowe zezwolenia dla segmentów Sieci i Małych Sieci są pojedynczymi rekordami w obrębie sieci.

Najwięcej nowych zezwoleń wydano w woj. małopolskim (8 zezwoleń).

Apteka ogólnodostępna

Punkt apteczny

W bazie FarmaProm:

185

↑ nowych aptek i punktów aptecznych (PS)

94 w Q3'23 oraz 91 w Q4'23

Nowa koncesja lub zmiana właścicielska

273

↓ aptek i punktów aptecznych (PS) zostało zamkniętych

147 w Q3'23 oraz 145 w Q4'23

36/54

↓ bilans kwartalny liczby Punktów Sprzedaży

36 w Q3'23 oraz 54 w Q4'23

Szczegółowe informacje [na slajdzie 14 \(Q3'23\)](#) oraz na [na slajdzie 25 \(Q4'23\)](#)

Raport Sieci wg FarmaProm

Rynek farmaceutyczny Q3'23
stan na 01.10.2023

Podstawowe informacje – Q3'2023

14 / 47

Liczba punktów aptecznych w kraju w Q3'23 spadła o 2. Największe zmiany w liczebnościach występowały w wąskich segmentach Sieci. Wśród Małych Sieci liczebność spadła o 1, tak jak wśród Podmiotów Indywidualnych. Spadek liczebności punktów aptecznych wystąpił głównie w wąskim segmencie Sieci 10-14 PS (-12). Natomiast największy przyrost wystąpił w wąskim segmencie Sieci 15-24 PS.

Bilans aptek oraz punktów aptecznych w całym kraju w Q3'23 wyniósł 36. Łączna liczba PS w Sieciach wzrosła o 5. Pozostałe segmenty notują ponowny spadek o 1 w Małych Sieciach oraz o 40 w kategorii Podmiotów Indywidualnych.

Bardzo duży wzrost łącznej liczby PS wystąpił w wąskim segmencie Sieci 100+ (97, aż o 53 więcej niż porównując Q2'23 vs. Q1'23). Kolejnym wąskim segmentem notującym wzrost liczby PS są Małe Sieci 4 PS, za co odpowiadają przejścia podmiotów z wyższego, wąskiego segmentu 5-9 PS.

W systemie FarmaProm widnieją 173 apteki internetowe. Więcej szczegółów [na slajdzie 23](#).

Stan na 01.10.2023 r.

Typ	Liczba aptek	Procent aptek	Liczba punktów aptecznych	Procent punktów aptecznych	Liczba Punktów Sprzedaży	Procent Punktów Sprzedaży	Liczba Podmiotów	Procent Podmiotów	Liczba aptek internetowych	Procent aptek internetowych					
Podmiot Indywidualny	2 849	(-39)	24,6%	320	(-1)	28,6%	3 169	(-40)	67,0%	38	(0)	22,0%			
Małe Sieci	2 698	(0)	23,3%	432	(-1)	38,7%	3 130	(-1)	24,6%	1 232	(0)	26,0%	42	(+1)	24,3%
2 PS	1 301	(+6)	11,2%	187	(0)	16,7%	1 488	(+6)	11,7%	744	(+3)	15,7%	17	(+1)	9,8%
3 PS	792	(-14)	6,8%	138	(-1)	12,4%	930	(-15)	7,3%	310	(-5)	6,6%	10	(-1)	5,8%
4 PS	605	(+8)	5,2%	107	(0)	9,6%	712	(+8)	5,6%	178	(+2)	3,8%	15	(+1)	8,7%
Sieci	6 048	(+5)	52,2%	365	(0)	32,7%	6 413	(+5)	50,4%	330	(-12)	7,0%	93	(-1)	53,8%
5 - 9 PS	1 115	(-45)	9,6%	176	(-5)	15,8%	1 291	(-50)	10,2%	203	(-9)	4,3%	25	(-2)	14,5%
10 - 14 PS	591	(-26)	5,1%	64	(-12)	5,7%	655	(-38)	5,2%	59	(-3)	1,2%	21	(-1)	12,1%
15 - 24 PS	592	(-16)	5,1%	63	(+10)	5,6%	655	(-6)	5,2%	35	(0)	0,7%	16	(0)	9,2%
25 - 49 PS	493	(+3)	4,3%	12	(0)	1,1%	505	(+3)	4,0%	16	(0)	0,3%	11	(0)	6,4%
50 - 99 PS	688	(-2)	5,9%	13	(+1)	1,2%	701	(-1)	5,5%	10	(0)	0,2%	7	(0)	4,0%
100+ PS	2 569	(+91)	22,2%	37	(+6)	3,3%	2 606	(+97)	20,5%	7	(0)	0,1%	13	(+2)	7,5%
Ogółem	11 595	(-34)		1 117	(-2)		12 712	(-36)		4 731	(-52)		173	(0)	

Liczba aptek w kraju spadła o 34. Przede wszystkim za sprawą zamknięć oraz przejęć aptek w szerokim segmencie Podmiotów Indywidualnych (-39), przy jednoczesnym zerowym bilansie w Małych Sieciach oraz wzroście o 5 w Sieciach.

Ponownie notujemy wzrost PS, będących pod kontrolą 17 największych Podmiotów Sieciowych (0,3% wszystkich podmiotów w kraju). Aktualnie odpowiadają one za 26% PS (+0,8 p.p. względem Q2'23) i generują one 31,1% potencjału (spadek o 0,5 p.p. względem Q2'23).

Podmioty szerokiego segmentu Sieci stanowią 7,0% wszystkich podmiotów w kraju, (spadek do Q2'23 o 0,2 p.p.), kontrolując sprzedaż w ponad połowie PS w kraju (50,4%). Sieci odpowiadają za 59,1% potencjału rynku produktów wydawanych bez recepty (spadek o 2,2 p.p. do Q2'23).

Liczba podmiotów w kraju wynosi 4 731 i jest to spadek w porównaniu do poprzedniego kwartału o 52. Podobnie jak w poprzednich kwartałach przede wszystkim jest to zmiana liczebności w kategorii Podmiotów Indywidualnych (-40). Segment Małych Sieci względem Q2'23 nie uległ zmianie pod względem liczby podmiotów w segmencie. W Sieciach natomiast zanotowano spadek liczby podmiotów o 12.

Analizując zmiany w wąskich segmentach, widzimy, że liczba podmiotów wzrosła jedynie w kategorii sieci 2 PS (+3) oraz 4 PS (+2). Drugi największy spadek po Podmiotach Indywidualnych zanotowano w sieciach 5-9 PS (o 9). Bez zmian w liczbie podmiotów pozostały wąskie segmenty Sieci powyżej 15 PS.

W tabeli, oprócz informacji nt. liczby PS w segmentach na początku października 2023 r., zamieszczono też informacje nt. zmian (netto) w stosunku do stanu z 01.07.2023 r. (różnice w nawiasach).

Zmiana liczebności Podmiotów Sieciowych – Q3'2023

15 / 47

Podmioty Sieciowe					
Typ	Bez zmiany liczebności PS	Wzrost liczebności PS	Spadek liczebności PS	Nowe	Podmioty Sieciowe, które przestały istnieć*
Małe sieci	1186	8	25	13	20
2 PS	719		13	12	16
3 PS	297	6	6	1	4
4 PS	170	2	6		
Sieci	289	30	12		4
5 - 9 PS	189	9	5		2
10 - 14 PS	53	5	1		1
15 - 24 PS	29	6			1
25 - 49 PS	11	3	2		
50 - 99 PS	7	1	2		
100+ PS		6	2		
Ogółem	1475	38	37	13	24

*Są to Podmioty Sieciowe, które zostały zamknięte, podzielone na mniejsze Sieci, bądź zostały Podmiotami Indywidualnymi.

W Q3'23 przestały istnieć 4 podmioty z kategorii Sieci.

W wąskim segmencie Małych Sieci 20 podmiotów przestało istnieć, gdzie:

- 1 podmiot przestał istnieć, ponieważ zamknął swoje PS,
- 13 podmiotów stało się Podmiotami Indywidualnymi,
- 6 podmiotów zostało przejętych przez większe sieci (3 w całości przeszło do większych sieci, a 3 wskutek przejęcia części PS przez większe sieci).

W przypadku 5,6% wszystkich Podmiotów Sieciowych nie zmieniła się liczba aptek i punktów aptecznych.

W trzecim kwartale 2023 roku powstało 13 nowych Podmiotów Sieciowych, przede wszystkim w segmencie Małych Sieci, głównie w wąskim segmencie Małych Sieci z 2 PS (11).

Wśród podmiotów w wąskim segmencie Sieci 100+, 4 sieci odnotowały dalszy znaczący wzrost PS. Nowe punkty najliczniej powstały w województwach mazowieckim, łódzkim, dolnośląskim oraz wielkopolskim.

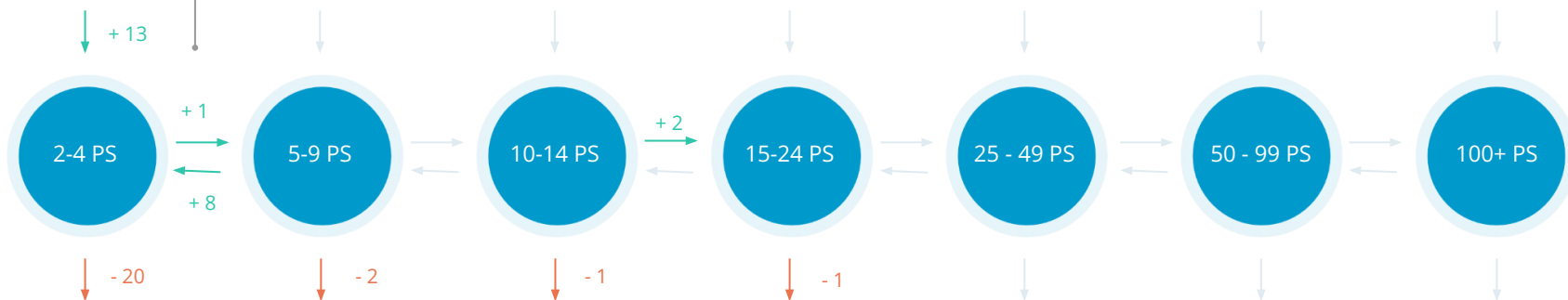

Przejścia podmiotów między segmentami - Q3'2023

16 / 47

Największa liczba przejść podmiotów jest zauważalna między segmentami 2-4 PS a 5-9 PS.

W Sieciach wg FarmaProm ponownie odnotowujemy 13 nowych Podmiotów Sieciowych.

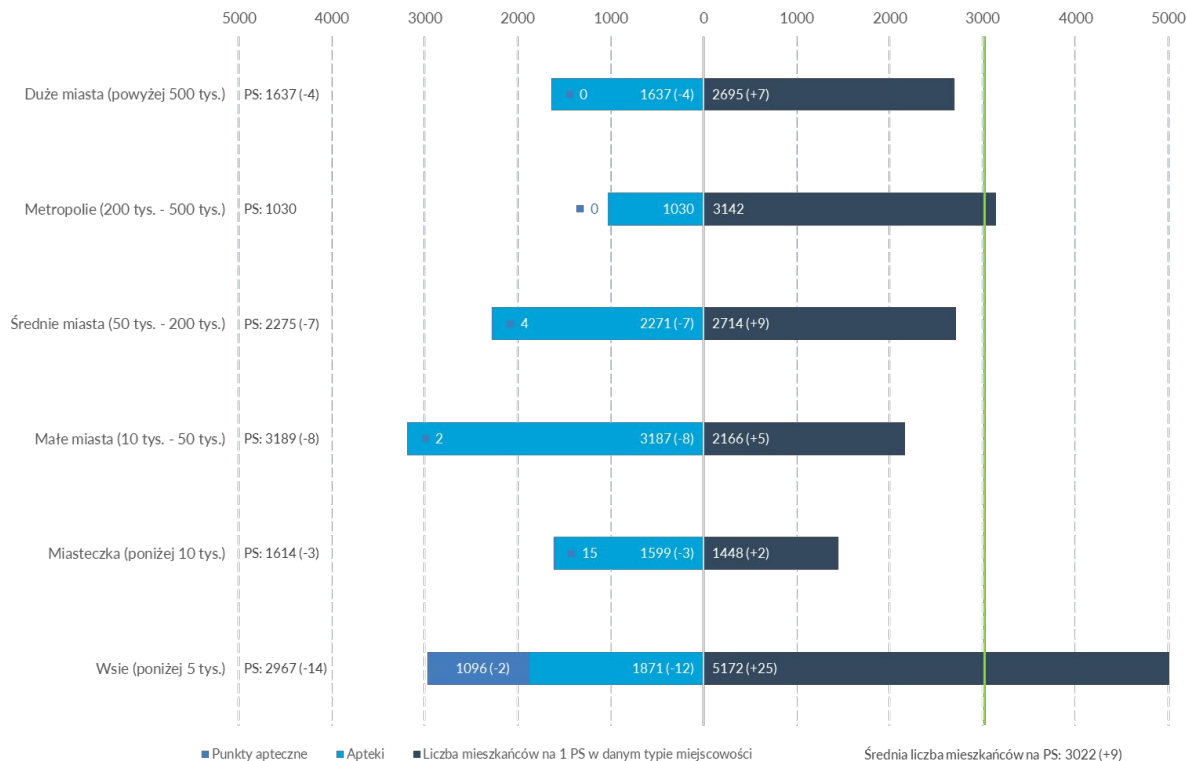

24 podmioty w Sieciach wg FarmaProm w Q3'23 przestały być Podmiotami Sieciowymi.

Rozkład PS względem wielkości miejscowości – Q3'2023

17 / 47

W kwartale trzecim 2023 łączna liczba PS nie uległa spadkowi jedynie w metropoliach. Największy spadek łącznej liczby PS notowany był na wsiach (-14). Kolejny największy spadek liczby PS miał miejsce w małych miastach (10 tys. - 50 tys. mieszkańców), w których łączna liczba PS spadła o 8.

Niezmiennie największa liczba PS przypadająca na 1 mieszkańca jest w miasteczkach (<10 tys. ludności), natomiast najmniejsza liczba PS przypadająca na 1 mieszkańca jest na wsiach (<5 tys. ludności).

Średnia liczba mieszkańców przypadających na 1 PS wzrosła względem Q2'23 o 9 i wynosi obecnie 3022.

Zmiana liczby PS względem wielkości miejscowości i segmentu – Q3'2023

Wielkość miejscowości	Podmioty Indywidualne				Małe Sieci	5 - 9	10 - 14	15 - 24	25 - 49	50 - 99	100+	Sieci
		2 PS	3 PS	4 PS		PS	PS	PS	PS	PS		
Duże miasta (powyżej 500 tys.)	4	2	-7	2	-3	-7	-1	-5	1	-1	8	-5
Metropolie (200 tys. - 500 tys.)	-6	1	-1	1	1	-4	0	0	1	0	8	5
Średnie miasta (50 tys. - 200 tys.)	-12	1	0	2	3	-11	-3	-7	2	0	21	2
Małe miasta (10 tys. - 50 tys.)	-6	-4	-5	3	-6	-11	-7	-9	-1	-1	33	4
Miasteczka (poniżej 10 tys.)	-8	3	-3	2	2	-5	-6	-4	0	1	17	3
Wsie (poniżej 5 tys.)	-12	3	1	-2	2	-12	-21	19	0	0	10	-4
Ogółem	-40	6	-15	8	-1	-50	-38	-6	3	-1	97	5

Podmioty Indywidualne notowały spadki liczebności PS we wszystkich kategoriach wielkości miejscowości poza dużymi miastami (powyżej 500 tys.), gdzie ich liczba wzrosła o 4. W kategorii Małych Sieci liczby PS spadła jedynie w dwóch kategoriach wielkości miejscowości: dużych miastach (powyżej 500 tys.) o 3, oraz w małych miastach (10-50 tys.), gdzie liczba PS spadła o 6. Liczba PS w sieciach rosła w niemal wszystkich kategoriach wielkości miejscowości poza dwoma: wsie (poniżej 5 tys.) o 4, oraz duże miasta (powyżej 500 tys.) o 2.

Ogółem największa zmiana liczby PS występuje w kategorii wsi (spadek o 14 względem Q2'23). Natomiast pod względem segmentów największy spadek miał miejsce w segmencie Podmiotów Indywidualnych na wsiach (-12) oraz w tej samej liczbie w średnich miastach (10-50 tys.).

W wąskich segmentach największy spadek zanotowano w Sieciach 5-9 PS, gdzie ogółem liczebność PS spadła o 50, głównie na wsiach (o 12) oraz małych i średnich miastach (o 11).

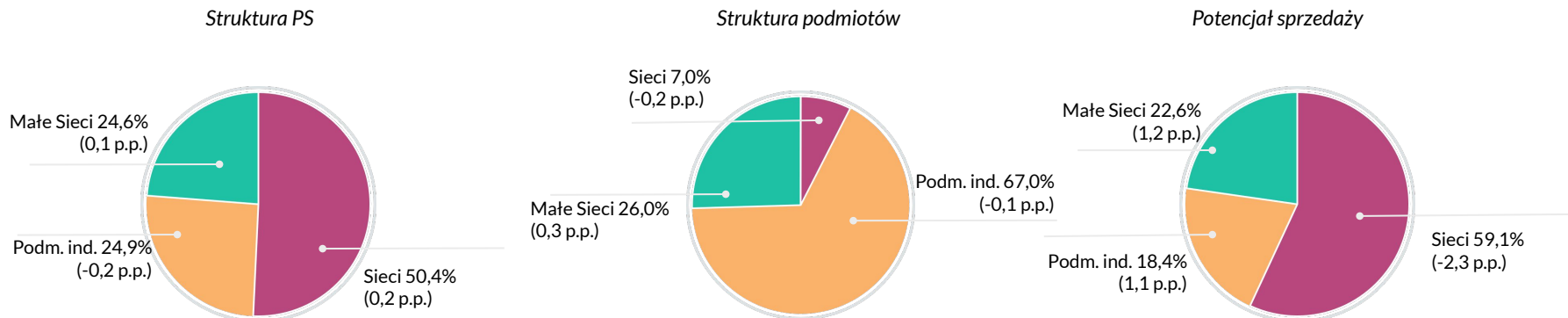
W trzecim kwartale 2023 r. największy wzrost liczby PS wystąpił w metropoliach w segmencie Sieci (o 5). Na drugim miejscu plasują się również Sieci w małych miastach, których liczebność wzrosła o 4.

Wzrosty liczby PS na wsiach notowany był wyłącznie w segmencie Małych Sieci (o 2). Największy wzrost zanotowały sieci 100+ (+97), które rosły głównie w małych miastach (wzrosty o 33) oraz średnich miastach, gdzie ich liczebność wzrosła o 21.

Jedynym wąskim segmentem wśród Małych Sieci notującym spadek, jest segment 3 PS, który w większości kategorii wielkości miejscowości notował ujemny bilans liczby PS i ostateczny spadek w tym wąskim segmencie wynosi 15.

Potencjał

Procentowy udział podmiotów w rynku aptecznym
produktów wydawanych bez recepty – stan na 01.10.2023 r.

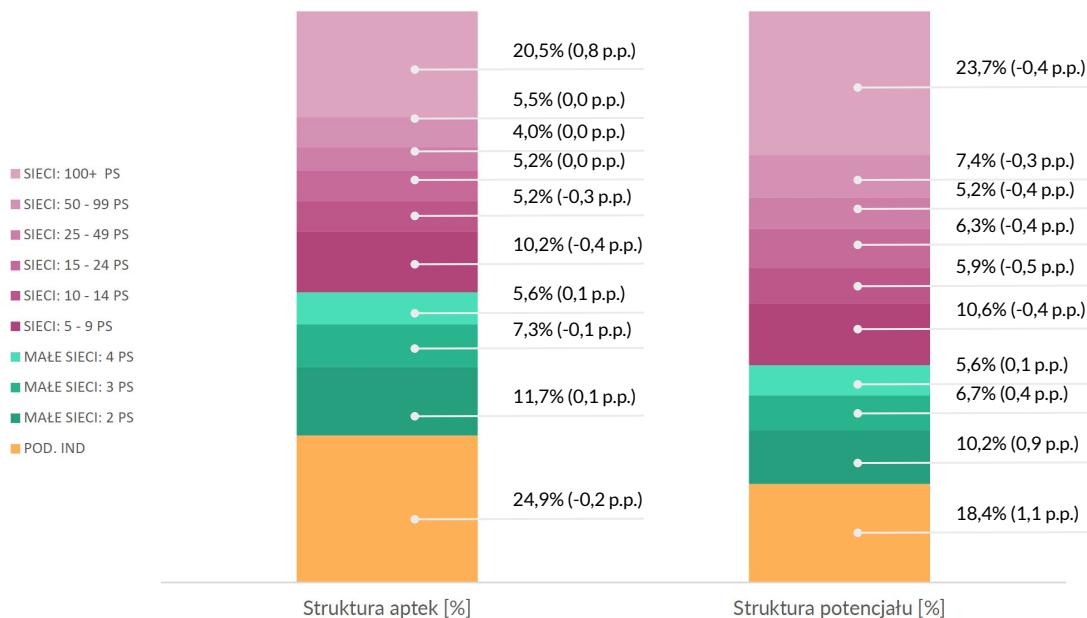
Struktura procentowa liczby PS w rozbiciu na wielkość segmentu z wyszczególnieniem potencjału sprzedaży w rynku produktów wydawanych bez recepty. Potencjał oznacza procentowy udział w całkowitej wartości analizowanego rynku w Polsce (obróć generowany przez apteki ogólnodostępne i punkty apteczne).

Przynależność do segmentu Sieci 5+ PS wciąż rośnie, dzięki czemu liczba podmiotów przypisanych do tego szerokiego segmentu utrzymuje się na poziomie powyżej 50% (wzrost o 0,2 p.p. względem Q2'23, ich liczba wynosi 6 413 PS). Na analizowanym rynku potencjał Sieci w trzecim kwartale 2023 r. spadł o 2,3 p.p. do poziomu 59,1%. Względem poprzedniego kwartału nieznacznie (o 0,2 p.p.) spadł udział Sieci w strukturze podmiotów w kraju i wynosi on w Q3'23 7,0% wszystkich podmiotów w kraju (centra decyzyjne).

Małe Sieci notują największy wzrost potencjału. Względem Q2'23 ich wzrost wyniósł 1,2 p.p., generując 22,6% potencjału całego analizowanego rynku. Jednocześnie wzrósł ich udział we wszystkich podmiotach w kraju. Małe Sieci odpowiadają za 26% podmiotów w kraju (1 232 podmioty). W tym szerokim segmencie liczba PS w Q3'23 stanowi 24,6% wszystkich PS w kraju.

Podmioty Indywidualne (3 209 PS), pomimo spadku (o 0, 2 p.p.) nadal posiadają minimalnie więcej PS niż Małe Sieci (24,9%). Mimo spadku liczebności PS ich udział w rynku wzrósł o 1,1 p.p. i przekroczył już 18% obrotu całego analizowanego rynku.

Struktura PS vs. potencjał w rozbiciu na wielkość podmiotów

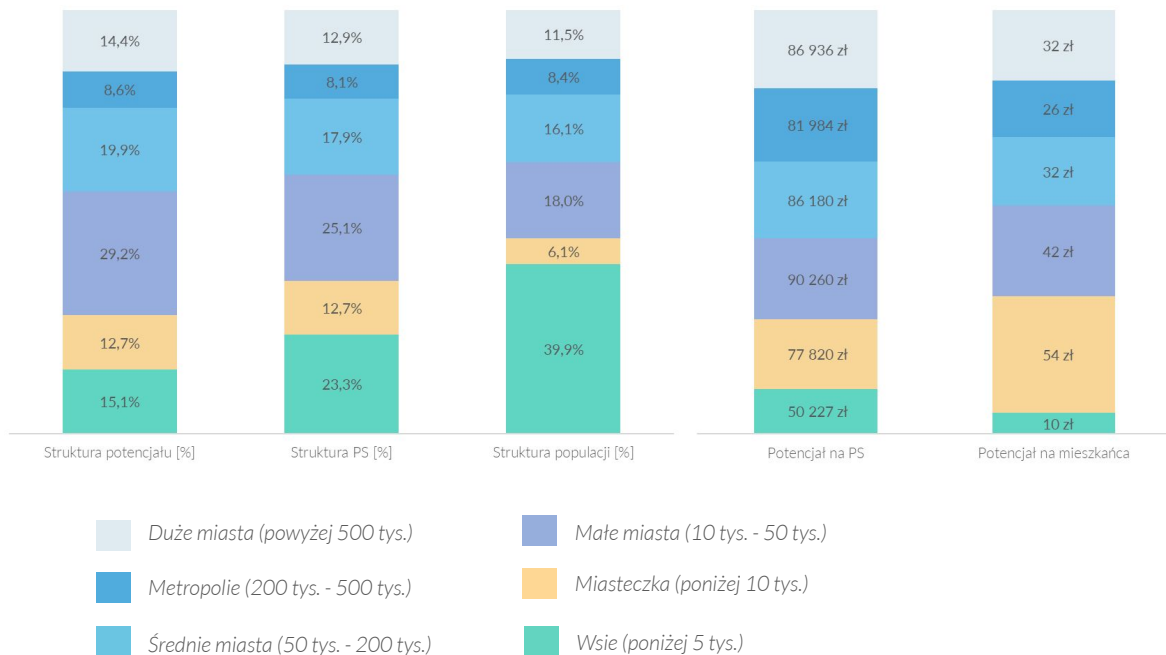
Sieci 100+ wciąż rosną i posiadają już 20,5% (2 606) PS w całym kraju, które odpowiadają za 23,7% potencjału (spadek o 0,4 p.p. względem Q2'23).

Kolejnym wąskim segmentem generującym największą sprzedaż są nadal **Podmioty Indywidualne** (18,4% – wzrost względem Q2'23 o 1,1 p.p.). Segment ten odpowiada za 24,9% wszystkich PS w kraju (spadek o 0,2 p.p.).

Wszystkie wąskie segmenty **Małych Sieci** notują wzrost potencjału, natomiast wszystkie wąskie segmenty **Sieci** spadki. Największy wzrost notujemy w segmencie 2 PS (o 0,8 p.p.), a największy spadek w segmencie 10-14 PS (o 0,5 p.p.).

Struktura potencjału produktów wydawanych bez recepty, punktów sprzedaży i populacji w odniesieniu do średniej sprzedaży na PS oraz mieszkańca.

Najwyższy potencjał w przeliczeniu na 1 PS występuje w **małych miastach**. Wynika to z jednoczesnego wzrostu potencjału w małych miastach (o 0,4 p.p.) ze znacznym jego spadkiem (o 1,2 p.p.) w dużych miastach.

Najniższy potencjał w przeliczeniu na 1 PS utrzymuje się **na wsiach**. Wynika to z niskiego potencjału (15,1%, wzrost względem Q2'23 o 0,6 p.p.) w porównaniu do PS (23,3%) oraz dużej liczby punktów aptecznych z ograniczonym portfolio produktów w sprzedaży. W kategorii wsi jest też najniższa sprzedaż na jednego mieszkańca, która wynika z największego odsetka populacji (39,9%).

Największy potencjał na 1 mieszkańca utrzymuje się w **miasteczkach**. To właśnie w nich nastąpił też największy wzrost potencjału (o 0,8 p.p.), który wyniósł w Q3'23 12,7%. Duże miasta zanotowały najwyższy spadek potencjału (do poziomu 14,4%), przez co utraciły dotychczasową pierwszą pozycję w tej kategorii na rzecz małych miast.

Tylko 10 podmiotów internetowych generuje blisko 90% całej sprzedaży internetowej.

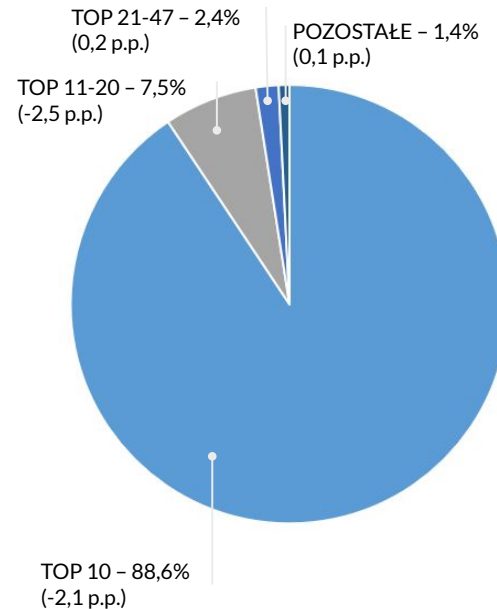
Wartość rynku w okresie Q3'23 wyniosła blisko 448 mln zł.

Zmiana rynku e-commerce w okresie Q3'23 vs Q2'23 wynosi ok. 0.7%.

Ponad 40% wartości zakupów rynku e-commerce realizowanych jest za pośrednictwem systemu FarmaProm.

Wśród podmiotów z segmentu TOP 10 spadek o 6 pozycji jednego z podmiotów do niższego segmentu pozwolił awansować jednemu podmiotowi do TOP10.

Struktura potencjału aptek internetowy w sprzedaży produktów wydawanych bez recepty Q3'23 – TOP segmenty

Wykres przedstawia potencjał podmiotów internetowych z okresu Q3'23, które zostały pogrupowane w TOP segmenty.

Raport Sieci wg FarmaProm

Rynek farmaceutyczny Q4'23
stan na 01.01.2024

Podstawowe informacje – Q4'2023

25 / 47

Liczba punktów aptecznych w kraju w Q4'23 spadła o 14. Wśród Podmiotów Indywidualnych oraz Sieci nastąpił spadek liczebności – odpowiednio o 6 oraz 8 punktów aptecznych. Szeroki segment Małych Sieci nie zmienił swojej liczebności punktów aptecznych: spadek liczby punktów aptecznych w segmencie 2PS oraz 4 PS został skompensowany przez wzrost liczby w segmencie 3PS.

Bilans aptek oraz punktów aptecznych w całym kraju w Q4'23 wyniósł 54. Łączna liczba PS w Sieciach wzrosła o 20. Pozostałe segmenty notują ponowny spadek o 48 w Małych Sieciach oraz o 26 w kategorii Podmiotów Indywidualnych.

Bardzo duży wzrost łącznej liczby PS wystąpił w wąskim segmencie Sieci 100+ (+42). Kolejnym wąskim segmentem notującym wzrost liczby PS są Sieci 25-49 PS.

W systemie FarmaProm widnieje 175 aptek internetowych. Więcej szczegółów [na slajdzie 34](#).

Stan na 01.01.2024 r.

Typ	Liczba aptek	Procent aptek	Liczba punktów aptecznych	Procent punktów aptecznych	Liczba Punktów Sprzedaży	Procent Punktów Sprzedaży	Liczba Podmiotów	Procent Podmiotów	Liczba aptek internetowych	Procent aptek internetowych		
Podmiot Indywidualny	2 829	(-20)	24,5%	314	(-6)	28,5%	3 143	(-26)	67,1%	40	(+2)	22,9%
Małe Sieci	2 650	(-48)	22,9%	432	(0)	39,2%	3 082	(-48)	24,3%	42	(0)	24,0%
2 PS	1 283	(-18)	11,1%	183	(-4)	16,6%	1 466	(-22)	11,6%	733	(-11)	15,7%
3 PS	777	(-15)	6,7%	147	(+9)	13,3%	924	(-6)	7,3%	308	(-2)	6,6%
4 PS	590	(-15)	5,1%	102	(-5)	9,2%	692	(-20)	5,5%	173	(-5)	3,7%
Sieci	6 076	(+28)	52,6%	357	(-8)	32,4%	6 433	(+20)	50,8%	326	(-4)	7,0%
5 - 9 PS	1 131	(+16)	9,8%	171	(-5)	15,5%	1 302	(+11)	10,3%	203	(0)	4,3%
10 - 14 PS	558	(-33)	4,8%	56	(-8)	5,1%	614	(-41)	4,9%	55	(-4)	1,2%
15 - 24 PS	570	(-22)	4,9%	63	(0)	5,7%	633	(-22)	5,0%	34	(-1)	0,7%
25 - 49 PS	517	(+24)	4,5%	16	(+4)	1,5%	533	(+28)	4,2%	17	(+1)	0,4%
50 - 99 PS	690	(+2)	6,0%	13	(0)	1,2%	703	(+2)	5,6%	10	(0)	0,2%
100+ PS	2 610	(+41)	22,6%	38	(+1)	3,4%	2 648	(+42)	20,9%	7	(0)	0,1%
Ogółem	11 555	(-40)		1 103	(-14)		12 658	(-54)		4 683	(-48)	

Liczba aptek w kraju spadła o 40. Przede wszystkim za sprawą zamknięć oraz przejęć aptek w szerokim segmencie Małych Sieci (-48) oraz Podmiotów Indywidualnych (-20). W Sieciach liczba aptek wzrosła o 47.

Ponownie notujemy wzrost PS, będących pod kontrolą 17 największych Podmiotów Sieciowych (0,3% wszystkich podmiotów w kraju). Aktualnie odpowiadają one za 26% PS (+0,8 p.p. względem Q3'23) i generują one 31,1% potencjału (spadek o 0,5 p.p. względem Q3'23).

Podmioty szerokiego segmentu Sieci stanowią 7,0% wszystkich podmiotów w kraju, (spadek do Q2'23 o 0,2 p.p.), kontrolując sprzedaż w ponad połowie PS w kraju (50,4%). Sieci odpowiadają za 59,1% potencjału rynku produktów wydawanych bez recepty (spadek o 2,2 p.p. do Q2'23).

Liczba podmiotów w kraju wynosi 4 683 i jest to spadek w porównaniu do poprzedniego kwartału o 48. Podobnie jak w poprzednich kwartałach przede wszystkim jest to zmiana liczebności w kategorii Podmiotów Indywidualnych (-26). Segment Małych Sieci względem Q3'23 spadł o 18 podmiotów, a Sieci o 4.

Analizując zmiany w wąskich segmentach, widzimy, że liczba podmiotów wzrosła jedynie w kategorii Sieci 25-49 PS. Drugi największy spadek po Podmiotach Indywidualnych zanotowano w Małych Sieciach 2 PS. Bez zmian w liczbie podmiotów w Sieciach powyżej 50 PS.

W tabeli, oprócz informacji nt. liczby PS w segmentach na początku stycznia 2024 r., zamieszczono też informacje nt. zmian (netto) w stosunku do stanu z 01.10.2023 r. (różnice w nawiasach).

Zmiana liczebności Podmiotów Sieciowych – Q4'2023

26 / 47

Podmioty Sieciowe					
Typ	Bez zmiany liczebności PS	Wzrost liczebności PS	Spadek liczebności PS	Nowe	Podmioty Sieciowe, które przestały istnieć*
Małe sieci	1165	10	27	12	32
2 PS	708		14	11	27
3 PS	291	9	7	1	5
4 PS	166	1	6		
Sieci	286	27	14		2
5 - 9 PS	186	9	8		2
10 - 14 PS	49	3	3		
15 - 24 PS	30	3	1		
25 - 49 PS	11	5	1		
50 - 99 PS	8	2			
100+ PS	2	5	1		
Ogółem	1451	37	41	12	34

W przypadku 5,8% wszystkich Podmiotów Sieciowych nie zmieniła się liczba aptek i punktów aptecznych.

W czwartym kwartale 2023 roku powstało 12 nowych Podmiotów Sieciowych, wszystkie w segmencie Małych Sieci, głównie w wąskim segmencie Małych Sieci z 2 PS (11).

Wśród podmiotów w wąskim segmencie Sieci 100+, 5 sieci odnotowały dalszy wzrost PS.

*Są to Podmioty Sieciowe, które zostały zamknięte, podzielone na mniejsze Sieci, bądź zostały Podmiotami Indywidualnymi.

W Q4'23 przestały istnieć 2 podmioty z kategorii Sieci.

W wąskim segmencie Małych Sieci 32 podmioty przestało istnieć, gdzie:

- 25 podmiotów stało się Podmiotami Indywidualnymi,
- 7 podmiotów zostało przejętych przez większe sieci (3 w całości przeszło do większych sieci, a 4 wskutek przejęcia części PS przez większe sieci).

Przejścia podmiotów między segmentami - Q4'2023

27 / 47

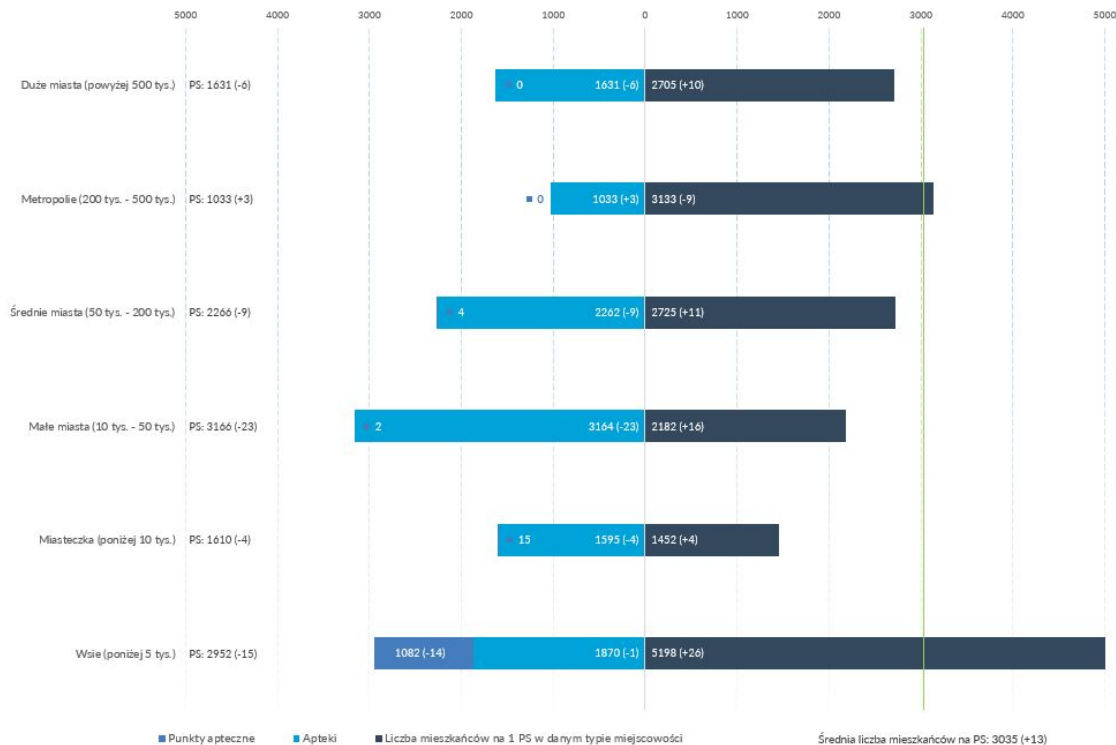
Największa liczba przejść podmiotów jest zauważalna między segmentami 2-4 PS a 5-9 PS.

W Sieniach wg FarmaProm odnotowujemy 12 nowych Podmiotów Sieniowych.

34 podmioty w Sieniach wg FarmaProm w Q4'23 przestały być Podmiotami Sieniowymi.

Rozkład PS względem wielkości miejscowości - Q4'2023

W kwartale czwartym 2023 łączna liczba PS nie uległa spadkowi jedynie w miejscowościach o liczbie mieszkańców 200 tys. - 500 tys. Największy spadek łącznej liczby PS (-23 PS) notowany był w małych miastach (10 tys. - 50 tys.) oraz na wsiach (-15).

Niezmiennie największa liczba PS przypadająca na 1 mieszkańca jest w miasteczkach (<10 tys. ludności), natomiast najmniejsza liczba PS przypadająca na 1 mieszkańca jest na wsiach (<5 tys. ludności).

Średnia liczba mieszkańców przypadających na 1 PS wzrosła względem Q3'23 o 13 i wynosi obecnie 3035.

Zmiana liczby PS względem wielkości miejscowości i segmentu – Q4'2023

Wielkość miejscowości	Podmioty Indywidualne				Małe Sieci	5 - 9	10 - 14	15 - 24	25 - 49	50 - 99	100+	Sieci
		2 PS	3 PS	4 PS		PS	PS	PS	PS	PS		
Duże miasta (powyżej 500 tys.)	-1	-2	-3	-2	-7	1	-1	-4	5	0	1	2
Metropolie (200 tys. - 500 tys.)	-5	-11	4	-1	-8	-8	0	-1	-1	1	25	16
Średnie miasta (50 tys. - 200 tys.)	-6	5	-12	-3	-10	2	-3	-2	4	0	6	7
Małe miasta (10 tys. - 50 tys.)	-4	-8	-3	-4	-15	13	-21	-4	5	0	3	-4
Miasteczka (poniżej 10 tys.)	-4	1	-6	0	-5	6	-7	-9	9	0	6	5
Wsie (poniżej 5 tys.)	-6	-7	14	-10	-3	-3	-9	-2	6	1	1	-6
Ogółem	-26	-22	-6	-20	-48	11	-41	-22	28	2	42	20

Podmioty Indywidualne oraz Małe Sieci notowały spadki liczebności PS we wszystkich kategoriach wielkości miejscowości. Liczba PS w sieciach rosta w miejscowościach powyżej 50 tys. mieszkańców oraz w miasteczkach poniżej 10 tys. obywateli.

Ogółem największa zmiana liczby PS występuje w kategorii miast z liczbą mieszkańców między 10 tys. a 50 tys. osób (spadek o 23 względem Q3'23). Za większą część tego spadku odpowiada spadek w segmencie Małych Sieci (o 15).

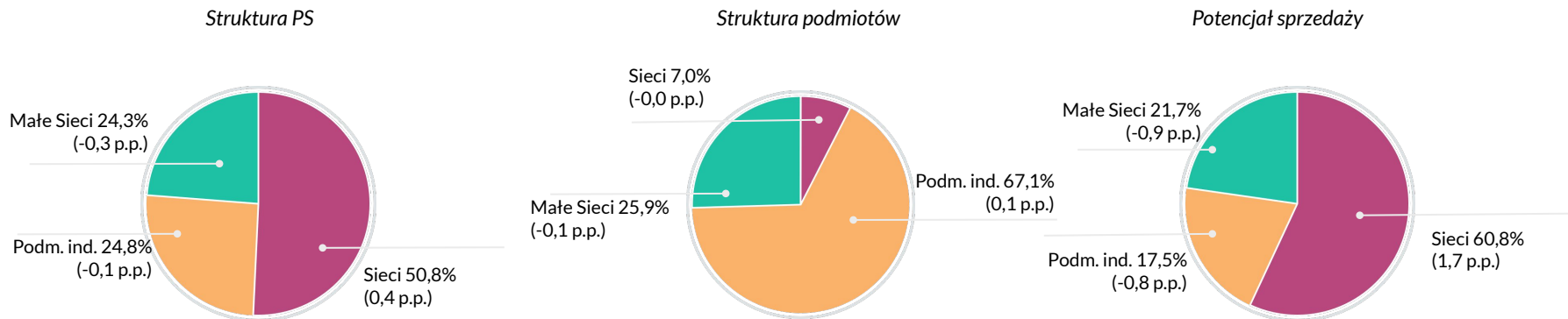
W wąskich segmentach największy spadek zanotowano w Sieciach 10-14 PS, gdzie ogółem liczebność PS spadła o 41, głównie w małych miastach (10 tys. - 50 tys. mieszkańców).

W czwartym kwartale 2023 r. największy wzrost liczby PS w segmencie Sieci wystąpił w miastach 200 tys. - 500 tys. mieszkańców (o 16).

Wzrost liczby PS na wsiach notowany był w niektórych wąskich segmentach Małych Sieci i Sieci, lecz nie odwrócił on głównego, malejącego trendu. Największy wzrost zanotowały sieci 100+ (+42), które rosły głównie w metropoliach (+25).

Potencjał

Procentowy udział podmiotów w rynku aptecznym
produktów wydawanych bez recepty – stan na 01.01.2024 r.

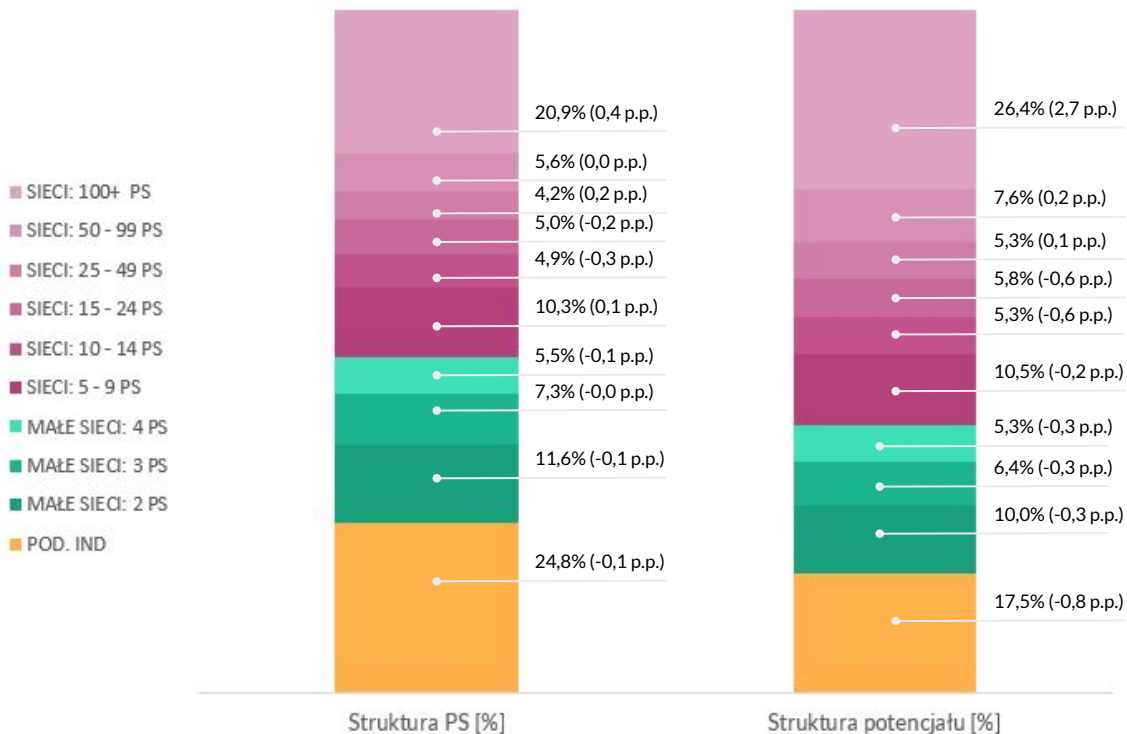
Struktura procentowa liczby PS w rozbiciu na wielkość segmentu z wyszczególnieniem potencjału sprzedaży w rynku produktów wydawanych bez recepty. Potencjał oznacza procentowy udział w całkowitej wartości analizowanego rynku w Polsce (obróć generowany przez apteki ogólnodostępne i punkty apteczne).

Przynależność do segmentu Sieci 5+ PS wciąż rośnie, dzięki czemu liczba PS przypisanych do tego szerokiego segmentu utrzymuje się na poziomie powyżej 50% (wzrost o 0,4 p.p. względem Q3'23, ich liczba wynosi 6 433 PS). Na analizowanym rynku potencjał Sieci w czwartym kwartale 2023 r. wzrósł o 1,7 p.p. do poziomu 60,8% co jest niemal odbudowaniem pozycji z Q2'23. Względem poprzedniego kwartału minimalnie spadł udział Sieci w strukturze podmiotów w kraju i wynosi on w Q4'23 7,0% wszystkich podmiotów w kraju (centra decyzyjne).

Małe Sieci notują spadek potencjału. Względem Q3'23 ich spadek wyniósł 0,9 p.p., generując 21,7% potencjału całego analizowanego rynku. Jednocześnie spadł ich udział we wszystkich podmiotach w kraju. Małe Sieci odpowiadają za 25,9% podmiotów w kraju (1 214 podmiotów). W tym szerokim segmencie liczba PS w Q4'23 stanowi 24,3% wszystkich PS w kraju.

Podmioty Indywidualne (3 143 PS), pomimo spadku liczby o 26, nadal posiadają minimalnie więcej PS niż Małe Sieci, które mają ich 24,3%. Spadek liczebności PS przełożył się na spadek potencjału Podmiotów Indywidualnych, który wynosi obecnie 17,5%.

Struktura PS vs. potencjał w rozbiciu na wielkość podmiotów

Sieci 100+ wciąż rosną i posiadają już 20,9% (2 648) PS w całym kraju, które odpowiadają za 26,4% potencjału (wzrost o 2,7 p.p. względem Q3'23).

Kolejnym wąskim segmentem generującym największą sprzedaż są nadal **Podmioty Indywidualne** (17,5% – spadek względem Q3'23 o 0,8 p.p.). Segment ten odpowiada za 24,8% wszystkich PS w kraju (spadek o 0,4 p.p.).

Wszystkie wąskie segmenty **Małych Sieci** notują spadek potencjału, natomiast wąskie segmenty **Sieci** o liczbie PS >25 notują wzrosty. Największy wzrost notujemy w segmencie 100+ PS (o 2,7 p.p.), a największy spadek w segmencie Podmiotów Indywidualnych.

Struktura potencjału produktów wydawanych bez recepty, punktów sprzedaży i populacji w odniesieniu do średniej sprzedaży na PS oraz mieszkańca.

Duże miasta (powyżej 500 tys.)

Małe miasta (10 tys. - 50 tys.)

Metropolie (200 tys. - 500 tys.)

Miasteczka (poniżej 10 tys.)

Średnie miasta (50 tys. - 200 tys.)

Wsie (poniżej 5 tys.)

Najwyższy potencjał w przeliczeniu na 1 PS występuje w **miastach powyżej 500 tys. mieszkańców**, niewiele niższy jest w miejscowościach 10 tys. - 50 tys. obywateli.

Najniższy potencjał w przeliczeniu na 1 PS utrzymuje się **na wsiach**. Wynika to z niskiego potencjału (14,7%) w porównaniu do PS (23,3%) oraz dużej liczby punktów aptecznych z ograniczonym portfolio produktów w sprzedaży. W kategorii wsi jest też najniższa sprzedaż na jednego mieszkańca, która wynika z największego odsetka populacji (39,9%).

Największy potencjał na 1 mieszkańca utrzymuje się w **miasteczkach poniżej 10 tys. mieszkańców** co spowodowane jest najniższym odsetkiem populacji Polski zamieszkującym takie miejscowości. Duże miasta zanotowały wzrost potencjału (do poziomu 15,2%), przez co wróciły na pierwszą pozycję w tej kategorii.

Tylko 10 podmiotów internetowych generuje blisko 90% całej sprzedaży internetowej.

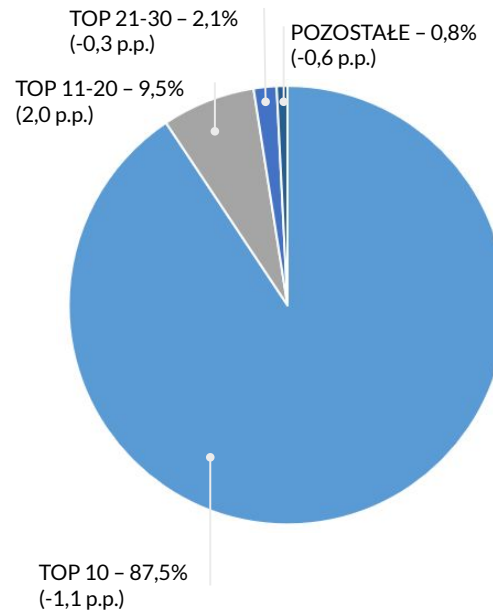
Wartość rynku w okresie Q4'23 wyniosła około 474 mln zł.

Zmiana rynku e-commerce w okresie Q4'23 vs Q3'23 wynosi ok. 14,7%.

Czwarty kwartał przyniósł zmianę na fotelu lidera wśród aptek internetowych.

W kwartale czwartym najbardziej dynamiczny wzrost zanotowały apteki internetowe z segmentu TOP 11-20 (+2,0 p.p.). Wzrost ten odbył się kosztem wszystkich pozostałych segmentów.

Struktura potencjału aptek internetowy w sprzedaży produktów wydawanych bez recepty Q4'23 – TOP segmenty

Wykres przedstawia potencjał podmiotów internetowych z okresu Q4'23, które zostały pogrupowane w TOP segmenty.

Komentarz działu
konsultingu FarmaProm

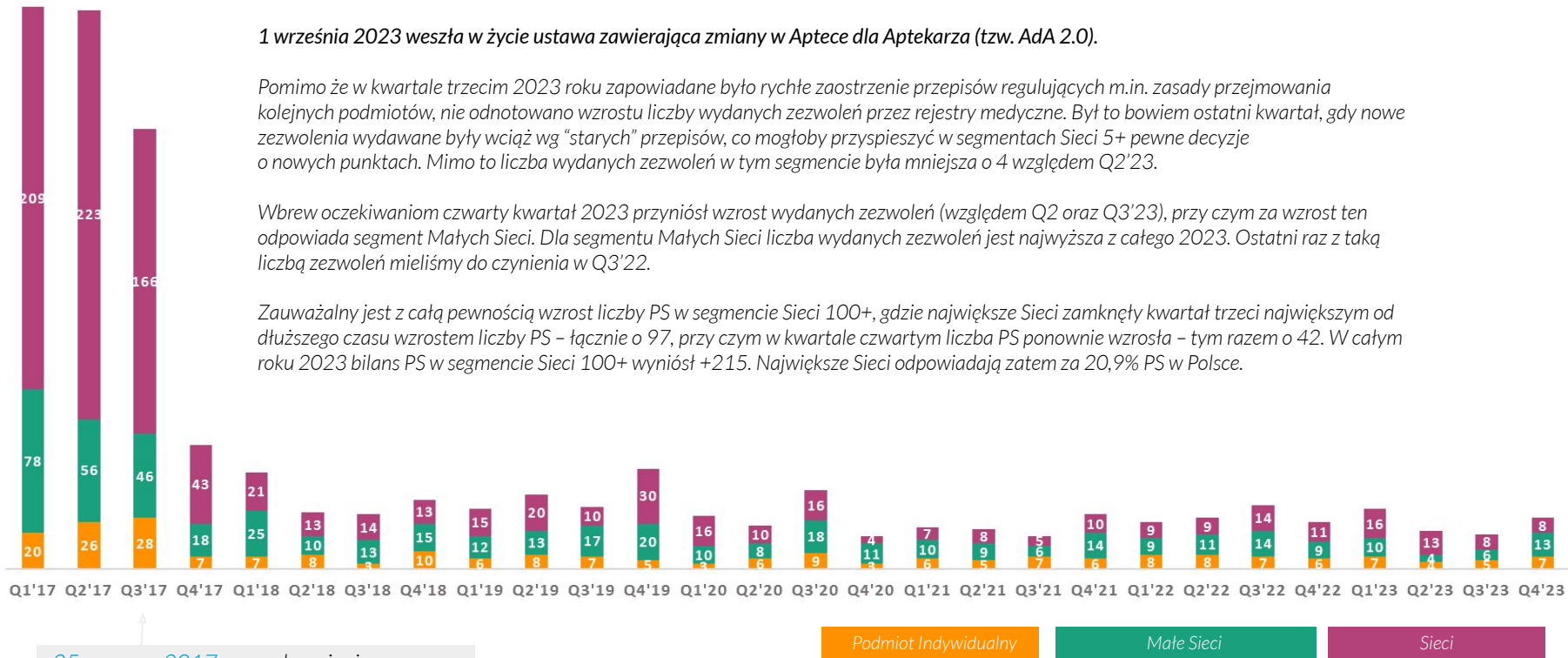

1 września 2023 weszła w życie ustawa zawierająca zmiany w Aptece dla Aptekarza (tzw. AdA 2.0).

Pomimo że w kwartale trzecim 2023 roku zapowiadane było rychłe zaostrzenie przepisów regulujących m.in. zasady przejmowania kolejnych podmiotów, nie odnotowano wzrostu liczby wydanych zezwoleń przez rejestry medyczne. Był to bowiem ostatni kwartał, gdy nowe zezwolenia wydawane były wciąż wg "starych" przepisów, co mogłoby przyspieszyć w segmentach Sieci 5+ pewne decyzje o nowych punktach. Mimo to liczba wydanych zezwoleń w tym segmencie była mniejsza o 4 względem Q2'23.

Wbrew oczekiwaniom czwarty kwartał 2023 przyniósł wzrost wydanych zezwoleń (względem Q2 oraz Q3'23), przy czym za wzrost ten odpowiada segment Małych Sieci. Dla segmentu Małych Sieci liczba wydanych zezwoleń jest najwyższa z całego 2023. Ostatni raz z taką liczbą zezwoleń mieliśmy do czynienia w Q3'22.

Zauważalny jest z całą pewnością wzrost liczby PS w segmencie Sieci 100+, gdzie największe Sieci zamknęły kwartał trzeci największym od dłuższego czasu wzrostem liczby PS – łącznie o 97, przy czym w kwartale czwartym liczba PS ponownie wzrosła – tym razem o 42. W całym roku 2023 bilans PS w segmencie Sieci 100+ wyniósł +215. Największe Sieci odpowiadają zatem za 20,9% PS w Polsce.

25 czerwca 2017 r. weszła w życie nowelizacja Prawa farmaceutycznego (tzw. "Apteka dla Aptekarza").

Wydane zezwolenia z podziałem na segmenty

Zarówno Podmioty Indywidualne, jak i Małe Sieci notują spadek liczby PS w przeciwieństwie do segmentu Sieci.

Szczegółowe informacje [na slajdzie 37](#)

W bazie FarmaProm:

324

↑ nowych aptek i punktów aptecznych (PS)

Nowa koncesja lub zmiana właścicielska

533

↓ aptek i punktów aptecznych (PS) zostało zamkniętych

209

↓ bilans roczny liczby Punktów Sprzedaży

Szczegółowe informacje [na slajdzie 37](#)

Podstawowe informacje – podsumowanie 2023

39 / 47

Całkowita liczba punktów aptecznych spadła o 24.
Największy spadek odnotowywany jest w segmencie
Podmiotów Indywidualnych (-15).

Podmioty Indywidualne oraz Małe Sieci notują łączny spadek PS na poziomie 254 PS. Bilans netto aptek oraz punktów aptecznych w całym kraju wynosi -209 ze względu na wzrost PS w szerokim segmencie Sieci o 45 PS.

Największy wzrost PS odnotowany został w wąskim segmencie sieci 100+ głównie za sprawą przejść PS innych podmiotów z niższych segmentów. Wśród sieci 100+ 5 z 7 sieci zanotowało wzrost liczby PS.

Więcej szczegółów [na slajdzie 38](#)

Stan na 01.01.2024 r.

Typ	Liczba aptek	Procent aptek	Liczba punktów aptecznych	Procent punktów aptecznych	Liczba Punktów Sprzedaży	Procent Punktów Sprzedaży	Liczba Podmiotów	Procent Podmiotów	Liczba aptek internetowych	Procent aptek internetowych
Podmiot Indywidualny	2 829 (-136)	24,5%	314 (-15)	28,5%	3 143 (-151)	24,8%	3 143 (-151)	67,1%	40 (+5)	22,9%
Małe Sieci	2 650 (-93)	22,9%	432 (-10)	39,2%	3 082 (-103)	24,3%	1 214 (-42)	25,9%	42 (+1)	24,0%
2 PS	1 283 (-40)	11,1%	183 (-10)	16,6%	1 466 (-50)	11,6%	733 (-25)	15,7%	18 (+4)	10,3%
3 PS	777 (-47)	6,7%	147 (+2)	13,3%	924 (-45)	7,3%	308 (-15)	6,6%	9 (0)	5,1%
4 PS	590 (-6)	5,1%	102 (-2)	9,2%	692 (-8)	5,5%	173 (-2)	3,7%	15 (-3)	8,6%
Sieci	6 076 (+44)	52,6%	357 (+1)	32,4%	6 433 (+45)	50,8%	326 (-24)	7,0%	93 (+6)	53,1%
5 - 9 PS	1 131 (-72)	9,8%	171 (-7)	15,5%	1 302 (-79)	10,3%	203 (-16)	4,3%	27 (0)	15,4%
10 - 14 PS	558 (-41)	4,8%	56 (-18)	5,1%	614 (-59)	4,9%	55 (-5)	1,2%	21 (+3)	12,0%
15 - 24 PS	570 (-92)	4,9%	63 (+12)	5,7%	633 (-80)	5,0%	34 (-4)	0,7%	15 (-2)	8,6%
25 - 49 PS	517 (+22)	4,5%	16 (+4)	1,5%	533 (+26)	4,2%	17 (+1)	0,4%	12 (+3)	6,9%
50 - 99 PS	690 (+20)	6,0%	13 (+2)	1,2%	703 (+22)	5,6%	10 (0)	0,2%	7 (+1)	4,0%
100+ PS	2 610 (+207)	22,6%	38 (+8)	3,4%	2 648 (+215)	20,9%	7 (0)	0,1%	11 (+1)	6,3%
Ogółem	11 555 (-185)		1 103 (-24)		12 658 (-209)		4 683 (-217)		175 (+12)	

Liczba aptek w kraju spadła o 185, a to za sprawą zamknięć oraz przejść aptek w segmencie Podmiotów Indywidualnych (-136) oraz Małych Sieci (-93).

Spadek liczby podmiotów wyniósł 217. Za ten wynik głównie odpowiedzialny jest szeroki segment Podmiotów Indywidualnych (-147).

Wśród Sieci, liczba podmiotów spadła o 24. Są to przejścia większych sieci, w szczególności z segmentu sieci 100+, co widoczne również jest w wzroście łącznej liczby PS.

W systemie FarmaProm jest 175 aptek internetowych. Warto zwrócić uwagę na fakt, że ponad połowa aptek internetowych działa w szerokim segmencie Sieci.

Więcej szczegółów [na slajdzie 44](#)

W tabeli, oprócz informacji nt. liczby PS w segmentach na początek stycznia 2024 r., zamieszczono też informacje nt. zmian (netto) w stosunku do stanu z 01.01.2023 r. (różnice w nawiasach).

Zmiana liczebności Podmiotów Sieciowych – *podsumowanie 2023*

Podmioty Sieciowe					
Typ	Bez zmiany liczebności PS	Wzrost liczebności PS	Spadek liczebności PS	Nowe	Podmioty Sieciowe, które przestały istnieć*
Małe sieci	1069	31	75	39	93
2 PS	657		40	36	80
3 PS	268	20	17	3	11
4 PS	144	11	18		2
Sieci	236	49	42		11
5 - 9 PS	164	18	21		8
10 - 14 PS	41	7	7		1
15 - 24 PS	19	10	5		2
25 - 49 PS	7	6	4		
50 - 99 PS	5	2	3		
100+ PS		6	2		
Ogółem	1305	80	117	39	104

*Są to Podmioty Sieciowe, które zostały zamknięte, podzielone na mniejsze Sieci, bądź zostały Podmiotami Indywidualnymi.

Łączna liczba podmiotów, które przestały istnieć, wyniosła 104.

W przypadku 84,7% wszystkich Podmiotów Sieciowych, nie zmieniła się liczba aptek i punktów aptecznych (odnotowano zarówno wzrost jak i spadek łącznej liczby PS).

W całym roku 2023 nie powstał nowy podmiot w szerokim segmencie sieci, natomiast wśród małych sieci powstało 39 nowych podmiotów sieciowych (w dużej mierze dwuaptecznych).

Na uwagę zasługuje fakt, że 5 z 7 podmiotów Sieci 100+ zanotowało wzrost PS.

Zmiana liczby PS względem wielkości miejscowości i segmentu – podsumowanie 2023

41 / 47

Wielkość miejscowości	Podmioty Indywidualne	Małe Sieci			Małe Sieci	Sieci						Sieci
		2 PS	3 PS	4 PS		5 - 9 PS	10 - 14 PS	15 - 24 PS	25 - 49 PS	50 - 99 PS	100+ PS	
Duże miasta (powyżej 500 tys.)	-11	-3	-14	3	-14	-8	-2	-10	5	-2	26	9
Metropolie (200 tys. - 500 tys.)	-20	-13	0	-1	-14	-17	3	-5	0	5	45	31
Średnie miasta (50 tys. - 200 tys.)	-31	2	-20	-3	-21	-17	-7	-22	4	2	43	3
Małe miasta (10 tys. - 50 tys.)	-20	-18	-9	-8	-35	-10	-26	-39	3	9	59	-4
Miasteczka (poniżej 10 tys.)	-11	-9	-9	3	-15	-15	-1	-19	8	4	28	5
Wsie (poniżej 5 tys.)	-58	-9	7	-2	-4	-12	-26	15	6	4	14	1
Ogółem	-151	-50	-45	-8	-103	-79	-59	-80	26	22	215	45

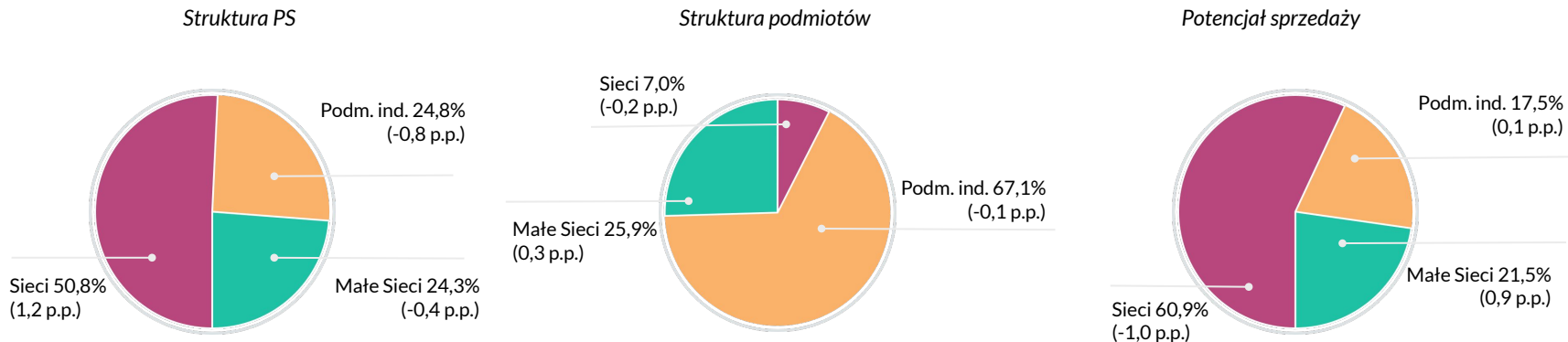
Porównując dane z początku stycznia 2024 do początku roku 2023, widzimy spadek łącznej liczby PS, zarówno w szerokim segmencie Podmiotów Indywidualnych (-147) oraz Małych Sieci (-103 PS). Spadek został zanotowany w każdej kategorii wielkości miejscowości.

Wśród Podmiotów Indywidualnych oraz Małych Sieci, największy spadek zanotowany został na wsiach (-58) oraz w miejscowościach liczących 50 tys. - 200 tys. mieszkańców (-31 PS).

Liczba PS wśród szerokiego segmentu sieci wzrosła w porównaniu do ubiegłego roku o 45 PS (najwięcej w miejscowościach powyżej 200 tys. mieszkańców – o 40 PS).

Ma to związek z otwarciem nowych PS oraz przejściem PS z innych, niższych segmentów. Wzrost liczby PS odnotowano we wszystkich typach miejscowości, tylko w miejscowościach o liczbie mieszkańców 10 tys. - 50 tys. spadła liczba PS wśród Sieci.

Wchodząc w wąskie segmenty Sieci, największy wzrost został odnotowany w sieciach 100+ (215 PS). Odpowiada za niego 5 podmiotów sieciowych. Spadek liczby PS w Sieciach 5-24 PS został z nadstatkiem zrekompensowany przez wzrost liczby PS, który miał miejsce w Sieciach powyżej 25 PS, zwłaszcza przez dynamiczny wzrost w Sieciach 100+ PS.

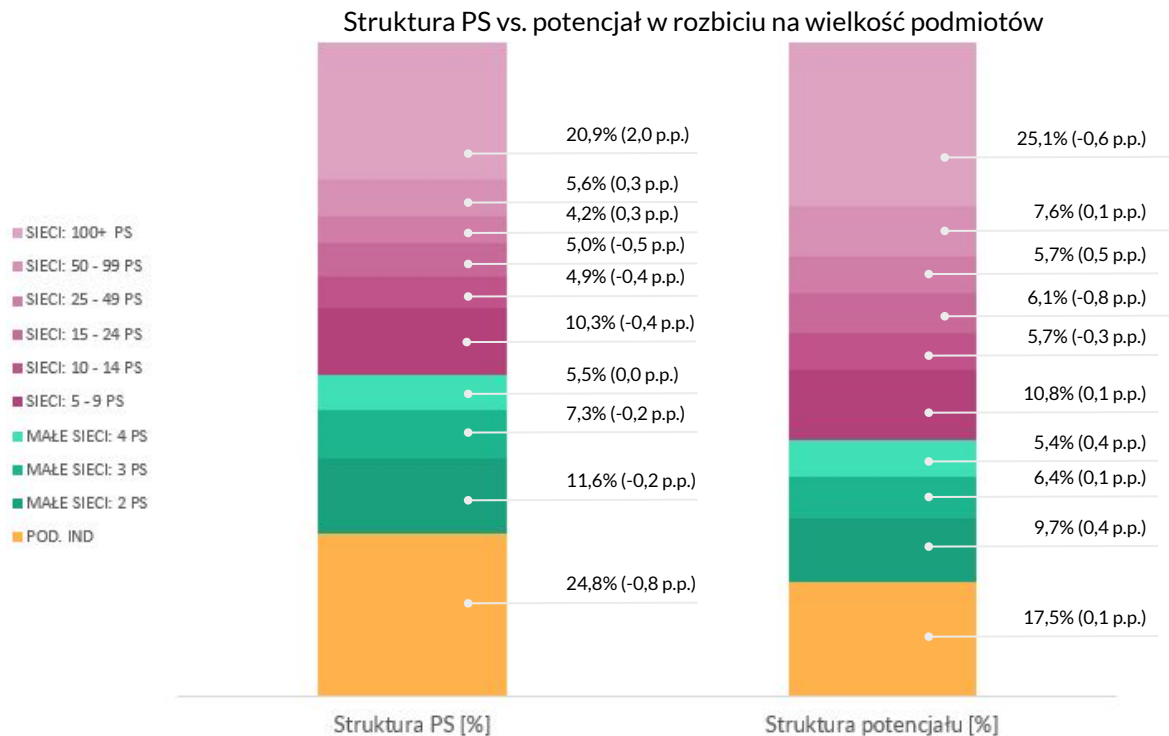

Struktura procentowa liczby PS w rozbiciu na wielkość segmentu z wyszczególnieniem potencjału sprzedaży w rynku produktów wydawanych bez recepty. Potencjał oznacza procentowy udział w całkowitej wartości analizowanego rynku w Polsce (obróć generowany przez apteki ogólnodostępne i punkty apteczne).

24,8% Podmiotów Indywidualnych (3 143 PS), mimo iż posiada minimalnie więcej Punktów Sprzedaży niż Małe Sieci, odpowiada tylko za 17,5% obrotu całego analizowanego rynku, odnotowując jednocześnie minimalny wzrost w potencjale do 2022 na poziomie 0,1 p.p.

Małe Sieci odpowiadają za 24,3% wszystkich PS w kraju (3 082 PS), które generują 21,5% potencjału całego analizowanego rynku, odnotowując jednocześnie wzrost w potencjale o 0,9 p.p., który to odbył się kosztem potencjału Sieci.

Zdecydowana większość uniwersum PS jest w segmencie sieci 5+ (50,8% / 6 433 PS). Generują one 60,9% obrotu analizowanego rynku i notują spadek potencjału do okresu 2022 o 1,0 p.p., przede wszystkim na rzecz potencjału Małych Sieci. Analizując segment sieci wg liczby podmiotów, można zauważyć, że stanowią one zaledwie 7,0% wszystkich podmiotów w kraju (centra decyzyjne).

Struktura procentowa liczby PS w rozbiciu na wielkość segmentu i kategorii z wyszczególnieniem potencjału sprzedaży produktów wydawanych bez recepty. Potencjał oznacza procentowy udział w całkowitej wartości analizowanego rynku (obróty generowany przez apteki ogólnodostępne i punkty apteczne).

Sieci 100+ wygenerowały obrót odpowiadający za 25,1% całego rynku produktów wydawanych bez recepty. To zasługa 20,9% wszystkich Punktów Sprzedaży.

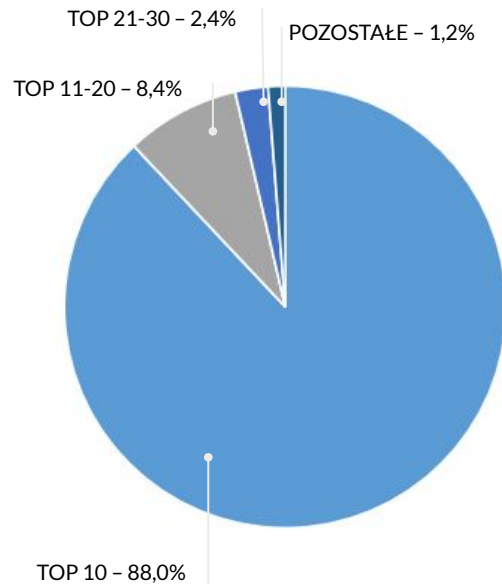
Kolejnym wąskim segmentem generującym największą sprzedaż są **Podmioty Indywidualne** (17,5%). Segment ten odpowiada za 24,8% wszystkich PS w kraju.

Sieci 100+ nie charakteryzują się już największą średnią sprzedażą na 1 PS. teraz liderami spośród wszystkich wąskich segmentów są **sieci 25-49 PS oraz 50-99 PS**. Najmniejsza średnia sprzedaż na 1 PS przypada niezmiennie Podmiotom Indywidualnym.

- Tylko 10 podmiotów internetowych generuje niemal 90% całej sprzedaży internetowej.
- Wartość rynku w 2023 wyniosła ponad 1,87 mld zł. Jest to wzrost o ok. 21% vs 2022 roku.
- W przeciągu roku 2023 dwie apteki internetowe spadły z kategorii TOP10 do kategorii niższej.

Struktura potencjału aptek internetowych w sprzedaży produktów wydawanych bez recepty 2023 – TOP segmenty

Wykres przedstawia potencjał podmiotów internetowych z roku 2023, które zostały pogrupowane w TOP segmenty.

Rok 2023, podobnie jak 2022, nie był łatwy dla polskiej gospodarki. Widać to również w wynikach rynku farmaceutycznego, który, co prawda, zanotował wzrost sprzedaży na poziomie **3,2%**, lecz jest to wzrost znacząco wyhamowany w stosunku do wzrostu z roku 2022.

W trzecim i czwartym kwartale 2023 roku rynek aptek stacjonarnych wygenerował niemal **25 mld zł** sprzedaży, co jest wynikiem o **7,3%** wyższym niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Rynek non-RX zanotował niższy wzrost niż rynek RX – wzrost rynku non-RX wyniósł **5,7%** a rynku RX **8,5%**.

W Q3'2023 wzrost w kategorii sprzedaży internetowej zwolnił (wynosił ok. **0,7%**) by w Q4'2023 przyspieszyć do **14,7%**. Kanał e-commerce w całym 2023 charakteryzował się się znacznie szybszym wzrostem sprzedaży niż notujemy na rynku sprzedaży stacjonarnej (**21,8% vs. 3,2%**). W kanale e-commerce udział podmiotów z sektora TOP 10 z roku na rok systematycznie maleje przy rosnącej z roku na rok wartości rynku (w 2023 wyniosła ona niemal **1,9 mld zł**).

Liczba aptek w Polsce nadal spada. W trzecim kwartale 2023 roku liczba PS w Polsce wyniosła **12 712** (spadek o 36 PS). Na koniec roku zanotowano **12 658** Punktów Sprzedaży, co oznacza, że czwarty kwartał przyniósł przyspieszenie tempa zamykania aptek.

Spadek liczebności PS nieustannie występuje głównie w segmencie Podmiotów Indywidualnych (-40 w Q3'23 oraz -26 w Q4'23). Wynika to nie tylko z dużej liczby zamknięć PS w tym segmencie, ale również z powodu przejmowania Podmiotów Indywidualnych przez Małe Sieci i Sieci. Ponownie notujemy wzrost PS będących pod kontrolą Sieci 100+. W trzecim i czwartym kwartale 2023 roku ich liczba wzrosła o **139**. Aktualnie odpowiadają one za **20,9%** PS i generują **26,4%** potencjału (po spadku o **0,4 p.p.** względem Q2'23 nastąpił dynamiczny wzrost o **2,7 p.p.**). Segment Małych Sieci po wzroście zarówno w liczbie PS jak i w potencjale w Q3'23 zanotował spadek w Q4'23, finalnie rok 2023 kończy ze spadkiem liczby PS oraz wzrostem potencjału.

Z początkiem roku 2023 prognozowaliśmy, że łączna liczba Punktów Sprzedaży w kraju na przełomie 2023 / 2024 roku powinna znaleźć się w przedziale **12 550-12 650**. W bazie FarmaProm (stan na 01.01.2024 r.) liczba PS wynosi **12 658**.

Wprowadzenie nowelizacji ustawy AdA 2.0 – wbrew obawom części środowiska farmaceutycznego – nie spowodowało w Q4'23 gwałtownego przyspieszenia liczby zamykanych aptek i punktów aptecznych, jednak skutki ustawy będą długofalowe, stąd konieczność ciągłego monitorowania sytuacji.

Opisywane zmiany na rynku aptecznym powodują istotne zmiany w potencjałach podmiotów. Wymusza to ciągły monitoring rynku i konieczność bieżącej weryfikacji udziału podmiotów. Dział konsultingu FarmaProm od wielu lat wspiera producentów farmaceutycznych w podejmowaniu kluczowych decyzji, dostarczając projekty dopasowane do potrzeb każdego klienta.

Potrzebujesz dodatkowych danych? Skontaktuj się z działem konsultingu FarmaProm.

Oferujemy:

- Badania elastyczności cenowej produktów
- Segmentacje apteczne i lekarskie
- Podziały terytorialne
- Pomoc w restrukturyzacji zespołów przedstawicielskich
- Rekomendacje wielkości zespołów przedstawicielskich i ocenę ich efektywności
- Benchmarki wizytowe
- Budowę systemów motywacyjnych
- Wsparcie w zakresie podziałów planu sprzedaży
- Projekty oparte o dane online z aptek
- Inne projekty konsultingowe

Zapraszamy do kontaktu:

Adam Zawisz – adam.zawisz@farmaprom.pl | +48 721 190 000

Krzysztof Pachacz – krzysztof.pachacz@farmaprom.pl | +48 697 370 000

Arkadiusz Nowak – arkadiusz.nowak@farmaprom.pl | +48 667 410 000

Krzysztof Baron – krzysztof.baron@farmaprom.pl | +48 721 380 000

WYDAWCA RAPORTU:

FarmaProm Polska sp. z o.o. sp. k.
ul. Radzikowskiego 43 | 31-315 Kraków

+48 (12) 446 64 20
biuro@farmaprom.pl | helpdesk@farmaprom.pl

WWW.FARMAPROM.PL

© FarmaProm Polska.

Wydawca raportu, tj. FarmaProm Polska, nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne konsekwencje i rezultaty działań biznesowych podjętych w oparciu o zaprezentowane treści. Korzystając z zawartych w raporcie danych, należy zwrócić uwagę na datę publikacji i ostatniej aktualizacji treści.